

ПІДВИЩЕННЯ СТАБІЛЬНОСТІ РІЗАЛЬНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ІНСТРУМЕНТУ

Клименко Г.П., д.т.н., професор

Донбаська державна машинобудівна академія

При обробленні деталей на важких верстатах, а також на верстатах з ЧПК особливе значення набуває підвищення стабільності обробки, яке в значній мірі залежить від стабільності різальних властивостей збірних різців, яким присвячена наступна робота.

Для підвищення стабільності різальних властивостей інструменту твердосплавні пластини збірних різців були оброблені імпульсним магнітним полем [1, 2, 3]

Результати порівняльних експлуатаційних випробувань при обробці сталі 40X наведені в таблиці 1.

Таблиця 1. Результати експлуатаційних випробувань збірних різців при обробці сталі 40X

Інструмент	Режими різання			Середній період стійкості, хв	Коефіцієнт варіації	γ-%ний період стійкості T_{γ} , хв	Параметри закону Вейбулла - Гнеденко	
	t, хв	S, мм/об	V, м/хв				a	b
T15K6	3	0,86	78	42	0,82	12,6	44	1,3
T15K6+OIMP	3	0,86	78	48	0,47	24,5	55	2,25
T15K6+BO+OIMP	3	0,86	78	52	0,36	27	59	3

Обробка імпульсним магнітним полем – це метод зміни фізико-механічних властивостей матеріалів, який використовується для підвищення зносостійкості і міцності матеріалів. При обробці імпульсним магнітним полем (OIMP) здійснюється комплексний вплив на матеріали інструмента у вигляді магнітострикційного впливу механічних деформацій, теплових і електромагнітних вихрових потоків. Дослідження структурних змін в кобальтовій фазі зразків твердого сплаву, оброблених імпульсним магнітним полем, проводилася методом рентгеноструктурного аналізу на дифрактометрі ДРОН-3М. Реєструвалося положення дифракційного максимуму лінії кобальтової фази до і після обробки імпульсним магнітним полем. Зареєстровано зміщення максимуму в бік великих кутів. Це може бути пов'язано як зі зміною складу твердого розчину вольфраму і вуглецю в кобальті, так і зі зміною напруженого стану кристалічної решітки. Оскільки

руйнування твердого сплаву відбувається по (Ti, W)C - фазі, а кобальтова фаза може гальмувати розвиток руйнуючої тріщини, то стабільність структури кобальтової фази позначається на міцності і стабільності різальних властивостей інструменту. Підвищення міцності твердосплавного інструменту, обробленого імпульсним магнітним полем, підтверджене лабораторними випробуваннями різців методом руйнуючої подачі (таблиця 2), пояснюється зменшенням розтягуючих напружень в кобальтової фазі, що перешкоджає поширенню руйнуючих тріщин в кобальтової фазі твердого сплаву, тобто веде до підвищення його міцності.

Таблиця 2. Порівняльні випробування збірних різців (сталь 40X, $t = 8$ мм, діапазон подач 0,8-2,05 мм/об, швидкість різання 20м/хв)

Інструмент	Період стійкості T_p , хв		Коефіцієнт варіації, V_T	Руйнуюча подача, S_p мм/об
	середній \bar{T}_p	гамма-відсотковий T_γ		
T5K10	38	12	0,38	1,63
T5K10+OIMП	42	14	0,25	2,05

Збільшення стабільності ріжучих властивостей твердого сплаву, про який свідчить зменшення коефіцієнта варіації стійкості і підвищення гамма - відсоткової стійкості інструменту, пов'язане з гомогенізацією кобальтової фази під впливом імпульсного магнітного поля. Застосування вібраобразивної обробки перед впливом магнітного поля посилює інтенсивність переходу напружень в кобальтової фазі від розтягуючих до стискаючих і, отже, до підвищення міцності і стабільності ріжучих властивостей інструменту.

Література:

1. Клименко Г. П. Повышение надежности твердосплавных сборных резцов при обработке деталей на тяжелых станках / Г. П. Клименко, В. С. Майборода, А. Ю. Андронов // Надійність інструменту та оптимізація технологічних систем. – Краматорськ-Київ, 2008. – Вип. 23. – С. 22–27.
2. Клименко Г. П. Определение показателей стабильности процесса обработки деталей на тяжелых станках / Г. П. Клименко, А. В. Хоменко // Резание и инструмент в технологических системах. – Х., 2009. – Вип. 77. – С. 95–101.
3. Клименко Г.П. Качество и надежность эксплуатации сборных твердосплавных инструментов / Г.П. Клименко, Я.В. Васильченко, М.В. Шаповалов // Вісник НТУ «ХП» Серія: Технології в машинобудуванні. – Харків: НТУ «ХП», Вип.34 (1310), 2018.- с.84-90.